

Eisencahier Memorandum 2014

GO!
www.g-o.be

Memorandum 2014: pakket van eisen

1. Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap neemt in het Vlaamse en Brusselse onderwijslandschap een unieke positie in. Het GO! kreeg bij bijzonder decreet de grondwettelijke opdracht om neutraal onderwijs te organiseren en de vrije keuze van ouders, leerlingen en cursisten te waarborgen. Het GO! vraagt **politieke en beleidsmatige erkenning** voor zijn missie als aanbieder van het **onderwijs van en voor de Vlaamse gemeenschap**.
2. Het GO! onderscheidt zich door zijn missie nadrukkelijk van andere onderwijsverstrekkers; hier moet **aangepaste ondersteuning en financiering tegenover staan**, met name op het vlak van de vrije keuze.
3. **Elk individu verdient kansen om zich optimaal te ontwikkelen** op maat van zijn talenten en competenties. De kern van het pedagogisch project van het GO! (PPGO!) ligt in zijn maatschappelijke opdracht om kwaliteitsvol onderwijs te waarborgen. Van de overheid verwacht het GO! dat ook zij de verantwoordelijkheid neemt voor de kwaliteit van het onderwijs. Het GO! vraagt aan de overheid de nodige ruimte en middelen om deze fundamentele opdracht te realiseren. Het GO! vraagt dat de overheid de volledige indexering van de werkingsmiddelen jaarlijks toepast.
4. Om zijn missie te realiseren, wil het GO! graag de krachten bundelen met de andere officiële onderwijsverstrekkers. Het GO! is bereid om de huidige samenwerking nog te versterken en zo het efficiënt inzetten van mensen en middelen te bevorderen. In de **evolutie naar één publiek net** wil het GO! zijn **verantwoordelijkheid nemen** mits aan de nodige **randvoorwaarden** is voldaan. Zo mag de beweging naar schaalvergroting wat het GO! betreft niet leiden tot een regionale versplintering van het officieel onderwijs, noch tot verkaveling in de verschillende onderwijsniveaus en -vormen.
5. Om zijn grondwettelijke opdracht te realiseren, opereert het GO! binnen het kader van het **Bijzonder decreet betreffende het gemeenschapsonderwijs** (BDGO). Een bijzonder decreet vraagt **bijzonder respect**. Mocht de context wijzigen, waardoor het BDGO aangepast moet worden, dan wenst het **GO! als relevante en evidente gesprekspartner** gerespecteerd te worden.

6. Het PPGO! stelt gelijke kansen en kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen centraal. Om het maatschappelijk streven naar **gelijke onderwijskansen** te realiseren ziet het GO! enkele concrete uitdagingen:
- a. Het GO! is voorstander van **verlaging van de leerplichtleeftijd**.
 - b. Het GO! vraagt een **maximumfactuur** voor de **eerste graad SO** en de verplichte invoering van een **schoolkostenbeheersingsplan voor de 2de en 3de graad**.
 - c. Toen het nieuwe financieringssysteem voor het leerplichtonderwijs werd ingevoerd (decreet van 4 juli 2008), werd een **groepad** vastgelegd voor het **percentage 'leerlingenkenmerken'**. Het GO! vraagt uitdrukkelijk **dat dit politiek engagement onmiddellijk wordt uitgevoerd**.
 - d. Onze maatschappij, en dus ook het onderwijs, heeft nood aan een degelijk **kansarmoedebeleid**. Dit moet transversaal aangepakt worden, waarbij alle bevoegdheidsdomeinen hun beleid goed op elkaar afstemmen.
 - e. Het GO! vraagt de **evaluatie** van de **effecten** van het **onthaalonderwijs**.
7. Het GO! betreurt het dat er anno 2013 een **inschrijvingsbeleid** nodig is om elk kind en elke jongere in Vlaanderen een plaats op school te waarborgen en de **sociale mix** te realiseren. Scholen moeten hun maatschappelijke opdracht waarmaken, ieder kind verdient goed onderwijs. Tot vandaag maakt het Vlaamse onderwijssysteem deze opdracht echter onvoldoende waar, en blijven er verdoken uitsluitingsmechanismen bestaan. Er is nood aan een eenduidig inschrijvingsbeleid. Dezelfde regels moeten gelden voor alle scholen. **Tegen scholen die de regels niet volgen, moet de overheid sanctionerend optreden**.
8. **Flankerend onderwijsbeleid** moet volgens het GO! in essentie over gelijke onderwijskansen gaan. De lokale overheid kan hier samen met lokale actoren een actieve rol in spelen, rekening houdend met plaatselijke noden. Om de samenwerking tussen alle partners binnen en buiten het onderwijsveld te faciliteren zijn openheid en transparantie noodzakelijke voorwaarden. **Ook de financiering van het onderwijs en het flankerend onderwijsbeleid moeten transparant verlopen**.

9. Voor de **buitenschoolse kinderopvang** (de opvang voor en na de lesuren) zijn **scholen de aangewezen plek**. Buitenschoolse opvang wordt vaak vandaag al georganiseerd, maar de Vlaamse Gemeenschap voorziet hiervoor niet in aangepaste financiering. Om kwaliteitsvolle en vooral veilige opvang te kunnen organiseren, pleit het GO! voor de nodige middelen. Wat de **kinderopvang voor baby's en peuters** betreft, verwacht het GO! dat de overheid ook daar werk maakt van een **talenbeleid dat erop gericht is** een breed scala aan taalstimuli aan te bieden. Aandacht voor dit aspect moet opgenomen worden in de opleiding van alle betrokkenen.
10. Het GO! onderschrijft de nood aan een **sterke hervorming van het secundair onderwijs**. In verband met de uitvoering van het masterplan dringt het GO! aan op het belang van een algemene invoering van de hervorming; het GO! vraagt aan de overheid de nodige **waarborgen** opdat **alle actoren de hervorming gelijktijdig en kwaliteitsvol kunnen realiseren**. Voor het GO! moet de hervorming gestoeld zijn op:
- a. de algemene invoering van een **brede eerste graad en uitgestelde studiekeuze**;
 - b. de **introductie van competenties** waaruit competentiegerichte eindtermen en leerplandoelen worden afgeleid;
 - c. de invoering van **valide, netoverstijgende toetsing** die ingezet wordt in het kader van kwaliteitsbewaking, maar die niet wordt aangewend voor ranking, noch voor de uitreiking van individuele attesten;
 - d. een **doorgedreven trajectbegeleiding**, die **kwaliteitsvolle studiebegeleiding** en succesvolle aansluiting op het hoger onderwijs mogelijk maakt.
11. De overheid moet elke lerende de beste onderwijsomgeving kunnen bieden. Dit betekent dat een **sterk buitengewoon onderwijs** met competente begeleiding voor bepaalde kinderen en jongeren de beste oplossing blijft. De slaagkans van **inclusief onderwijs** is sterk afhankelijk van een gericht en **doeltreffend professionaliseringstraject** voor alle betrokkenen. Ook in de **lerarenopleiding** moet hier werk van gemaakt worden. Bovendien moet de overheid in voldoende **middelen** voorzien om de **draagkracht** van de scholen te versterken en echte inclusie mogelijk te maken.
12. Het faciliteren van **een leven lang leren** binnen de context van **brede open scholen** is voor het GO! een speerpunt. Het GO! vraagt dat er **voldoende infrastructuurmiddelen**
-

beschikbaar zijn om **intergenerationele campussen** ook in de praktijk waar te maken. De **centra voor volwassenenonderwijs** en de **academies voor deeltijds kunstonderwijs** maken zowel vandaag als in de toekomst **integraal deel uit van de GO! scholengroepen**. Wij willen dat de beschikbare middelen in onderwijs worden geïnvesteerd en **niet in bijkomende tussenstructuren** zoals de huidige consortia. Het **deeltijds kunstonderwijs**, tot slot, moet een **eigen dotatie** krijgen en mag voor zijn ontwikkeling niet aangewezen zijn op de middelen uit het leerplichtonderwijs.

- 13.** Opdat de **GO! internaten** hun sterk gewijzigde opdracht verder op een kwaliteitsvolle wijze kunnen waarmaken, moeten zij van de overheid een **aangepaste omkadering** krijgen die rekening houdt met de **leerlingenkenmerken**. De overheid belooft al enkele jaren om de **financiering** van de internaten (inclusief internaten buitengewoon onderwijs en opvangcentra) te **herbekijken**; daar moet ze nu ook werk van maken. Tot slot blijft het GO! hierbij aandacht vragen voor het arrest van het **Arbitragehof** van april 1992 dat de internaten onder de noemer 'onderwijsinstelling' catalogeerde, op grond van de overweging dat alles wat rechtstreeks verbonden is met het verstrekken van onderwijs eveneens als onderwijsinstelling moet beschouwd worden.
- 14.** Aan leerkrachten worden vandaag hoge eisen gesteld. Het GO! wil excellente leerkrachten die vakbekwaam zijn en didactisch onderlegd. Van elke **lerarenopleiding** wordt verwacht dat ze aspirant-leerkrachten hiervoor een stevige basis verschaft. Daarom moet de **kwaliteit** ervan **constant gewaarborgd** worden. Om de lerarenopleiding kwalitatief hoog te houden is een **sterk profiel van specifiek opgeleide lectoren en docenten** nodig. Het GO! dringt erop aan selectiecriteria voor lerarenopleiders uit te bouwen en een opleiding te organiseren die leidt tot excellente lectoren met veel **expertise in het onderwijs**. Om de sociale mix waar te maken, hebben scholen en leerkrachten nood aan ondersteuning. De lerarenopleiding kan daar een positieve bijdrage in leveren door het aspect '**omgaan met diversiteit**' **meer in te bouwen in het curriculum en praktijkgericht aan bod** te laten komen.

15. Het GO! wenst dat het debat over de **loopbaan van de leraar** integraal wordt gevoerd en stelt hierbij de volgende speerpunten voorop:
- a. Het GO! wil de vlakke loopbaan doorbreken en stelt een systeem van **drie fasen** voor: assistent-leraar (aspirant-leraar/onderwijsassistent), leraar, onderwijsexpert (expert-leraar/domeinspecialist).
 - b. Het GO! is voorstander van een **groeipad naar vermeestering in leraarschap**, dat start in de lerarenopleiding en doorloopt in de loopbaan.
 - c. Het GO! ziet toekomst in de **jaaropdracht** (met een **voorbehouden aandeel** voor **professionalisering**).
 - d. Het GO! vraagt om het **menterschap** opnieuw in te voeren.
 - e. Het GO! pleit voor **loondifferentiatie op basis van taakdifferentiatie** en vraagt de nodige aandacht voor een vergelijking met verwante beroepen.
16. Elke **directeur basisonderwijs** heeft het recht om over **volwaardige administratieve ondersteuning** te beschikken, zodat hij ten volle zijn onderwijskundige taken kan opnemen. Aan de komende regering vraagt het GO! om dit recht concreet in te vullen.
17. Pedagogische begeleiding en ondersteuning van leerlingen zijn onlosmakelijk verbonden met het PPGO!. De betrokken begeleidingsdiensten bewaken mee dat de visie op leren en de ontwikkelingskansen van jongeren gerealiseerd worden. In het verleden heeft de decreetgever de **netgebonden ondersteuning** onder meer verankerd in het BDGO en op die manier het belang ervan uitdrukkelijk erkend. De **netgebonden centra voor leerlingenbegeleiding** ondersteunen de leerlingenbegeleiding in scholen, samen met de netgebonden pedagogische begeleidingsdiensten. Vanuit een holistisch perspectief bewaken en bevorderen zij het welbevinden en de ontwikkelingskansen van alle leerlingen, samen met ouders en scholen. Om hun kwaliteitsvolle werking voort te zetten vraagt het GO! dat de **gesloten enveloppe-financiering wordt doorbroken en dat de methodologische onafhankelijkheid gewaarborgd** wordt.
18. Het GO! onderschrijft de dringende vraag om een **verhoging van de financiële middelen voor schoolinfrastructuur**. Wij vragen dat men, ten aanzien van het GO! budget, de **OESO-normen voor onderhoud en kleine infrastructuurwerken** respecteert en dat **men alle onderwijsniveaus en -vormen** (dus ook volwassenenonderwijs en deeltijds

kunstonderwijs) meeneemt bij het berekenen van de **dotatie** voor infrastructuur. Het GO! wijst hierbij op het belang van **een structurele aanpak** voor structurele noden en vraagt een duurzaam beleid inzake capaciteitsuitbreiding. Van de verschillende overheden vraagt het GO! **beleidsaandacht voor de financiële impact van nieuwe wetgeving en regelgeving op de scholenbouw**. Het GO! stelt voor om in de volgende legislatuur alle middelen van aanverwante sectoren bedoeld voor infrastructuurverbetering (milieu, onroerend erfgoed, en dergelijke) prioritair in te zetten om de schoolinfrastructuur te verbeteren.

- 19.** Daarnaast vraagt het GO! de overheid om een **breed maatschappelijk debat** over de plaats van normen en waarden en de **plaats van levensbeschouwing en religie in het onderwijs** te initiëren. Het GO! is er zich van bewust dat het standpunt over de plaats maar vooral de wijze waarop de **levensbeschouwelijke vakken** worden ingevuld, binnen de grenzen van het (grond)wettelijk kader moet blijven. Het GO! pleit er echter voor dat de decreetgever, als gevolg van de maatschappelijke discussie ter zake, dit **regelgevend kader opentrekt** en de **invulling** zoals door het GO! voorgesteld (1u levensbeschouwelijke vakken + 1u module inter-levensbeschouwelijke competenties in de derde graad SO) mogelijk maakt.
- 20.** Het GO! wil zijn rol als voortrekker in **innovatie** blijven waarmaken:
- Het GO! vraagt aan de overheid een **regelluw kader, een 'experimenteerdereet'**, dat toelaat om dié ontwikkelingen en resultaten van (onderwijs)experimenten te mogen exploreren en stimuleren die volgens de meest recente stand van zaken in de wetenschap hun deugdelijkheid hebben bewezen.
 - Het GO! verwacht dat de overheid verder blijft inzetten op het dichten van de digitale kloof. Het gebruik van nieuwe technologieën en media mag geen verdoken selectiemechanisme worden. Aangezien het belangrijk is dat alle leerlingen deze 21ste eeuwse competenties verwerven, vraagt het GO! hier van de overheid **financiële inspanningen**.
 - Het GO! verwacht eveneens dat de overheid een duidelijk **juridisch kader** schept voor de samenwerking tussen scholen en bedrijven.

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap streeft naar maximale, gelijke onderwijskansen. Elke persoon is een unieke persoonlijkheid met specifieke interesses en ambities en moet zich intellectueel en creatief kunnen ontplooiën. Onze 1000 scholen en instellingen maken hier werk van voor om en bij de 300.000 leerlingen en cursisten.

Werken aan de ontwikkeling van elke persoonlijkheid, aan harmonie in diversiteit en aan verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen is het doel waarvoor 35.000 medewerkers zich dagelijks engageren.

Het GO! vormt verdraagzame, respectvolle, positief kritische, mondige, verantwoordelijke, geëngageerde, creatieve, zelfstandige, sociale en leergierige persoonlijkheden.

ALLEMAAL VIP,
HELEMAAL

GO!
www.g-o.be